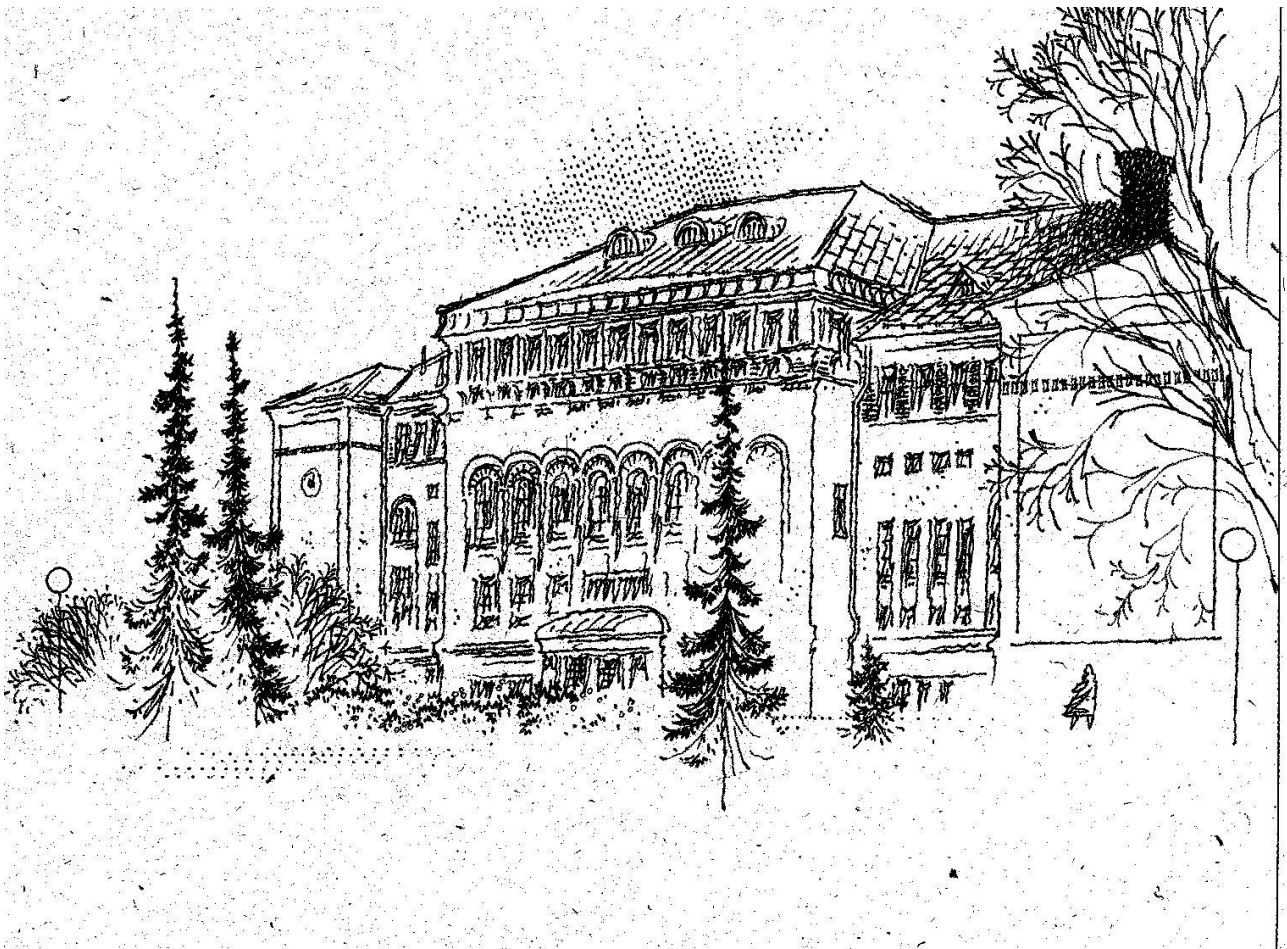


# YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOSUUNNITELMA CYGNAEUKSEN KOULU



PORIN KAUPUNKI

## Sisällys

1. TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMAN TARKOITUS .....	3
2. TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSTYÖN OSA-ALUEET .....	3
2.1. Opetuksen järjestäminen .....	3
2.2. Elämänkatsomus ja vakaumus.....	4
2.3. Kansallisuus ja kieli.....	4
2.4. Seksuaalinen suuntautuminen.....	5
2.5. Terveystila.....	5
4. TOIMINTA SYRJINTÄ- JA HÄIRINTÄTAPAUKSISSA .....	6
5. SUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTA JA ARVIOINTI .....	6
LÄHTEET .....	7

## 1. TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNITELMAN TARKOITUS

Tasa-arvon edistäminen koulussamme tarkoittaa sitä, että kaikkia kohdellaan tasapuolisesti ja syrjimättömästi koulupäivän kaikissa tilanteissa. Tasa-arvosuunnitelma on työkalu, joka ennaltaehkäisee syrjintää, ja tukee tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä koulun arjessa. Tasa-arvoisessa ja yhdenvertaisessa koulussa ei esiinny syrjintää sukupuolen tai muun henkilöön liittyvän syyn, kuten iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, seksuaalisen suuntautumisen, terveydentilan tai vammaisuuden perusteella. Kun kaikkien osaamista ja työtä arvostetaan oikeudenmukaisesti, edistää se oppilaiden hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä.

## 2. TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSTYÖN OSA-ALUEET

### 2.1. Opetuksen järjestäminen

Cygnaeuksen koulussa huolehditaan, että oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta sekä oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Opetuksessa käytettävät työvälineet ja oppimateriaalit ovat kaikkien saatavilla. Mikäli opetukseen sisältyy maksullisia opintokäyntejä, retkiä tai leirikouluja, varmistetaan, että kaikilla oppilailla on mahdollisuus osallistua perheen varallisuudesta riippumatta.

Cygnaeuksen koulun oppilailla ja työntekijöillä on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Koulussa on kiusaamisen puuttumisen malli, joka tukee kiusaamistilanteiden selvittämistä sekä kiusaamisen vastaista työtä. Tavoitteena on varmistaa, että koulussa puututaan kaikenlaiseen kiusaamiseen ja syrjintään, ja kasvatetaan oppilaita, jotka eivät kiusaa muita.

Opetuksen tulee olla mahdollisimman sukupuolineutraalia eli oppilaiden sukupuoleen kiinnitetään mahdollisimman vähän huomiota. Opetuksessa otetaan kuitenkin huomioon ns. sukupuolisensitiivisyys, eli tavoitteena on tunnistaa oppilaiden erilaiset tarpeet eri ikä- ja kehitysvaiheissa.

## 2.2. Elämänkatsomus ja vakaumus

Cygnaeuksen koulussa kunnioitetaan ihmisten erilaisia elämäntapoja ja -arvoja. Ilmapiiri erilaisia vakaumuksia kohtaan on avoin, ja oppilaiden vakaumuksiin suhtaudutaan yhdenvertaisesti. Koulussa opetettavat katsomusaineet ovat: evankelisluterilainen uskonto, katolinen uskonto, ortodoksinen uskonto, islam ja elämänkatsomustieto.

Virallisessa tiedotuksessa, koulun järjestämissä tilaisuuksissa ja henkilökunnan antamassa neuvonnassa kunnioitetaan erilaisia vakaumuksia ja erilaisia arvopohjia. Tunnustuksellisille tilaisuuksille järjestetään aina korvaava, ei-tunnuksellinen tilaisuus, johon oppilaalla on mahdollisuus osallistua.

Kouluruokailussa otetaan huomioon vakaumukset sekä erityisruokavaliot.

## 2.3. Kansallisuus ja kieli

Etnisestä taustastaan, kansallisuudestaan tai kielestään riippumatta kaikki ovat samanarvoisia. Cygnaeuksen koulun oppilaiden, henkilökunnan ja vierailijoiden oikeutta etniseen ja kulttuuriseen identiteettiin kunnioitetaan. Rasismia ja etnistä syrjintää ei sallita. Tavoitteena on, että mahdolliset syrjintätapaukset tunnistetaan ja niihin puututaan välittömästi.

Monimuotoisuutta arvostavaa ja keskustelevaa toimintakulttuuria kehitetään tukemalla tasa-arvoista kohtaamista ja vuorovaikutusta. Erilaisia ajattelu- ja toimintatapoja sallitaan ja hyväksytään. Monikulttuurisuutta pidetään positiivisena resurssina, johon erilaiset ihmiset tuovat täydentävää osaamista.

Kodin ja koulun yhteistyössä ja viestinnässä hyödynnetään tulkkipalveluja, jotta yhteistyö onnistuu oppilaan huoltajan äidinkielestä riippumatta.

## 2.4. Seksuaalinen suuntautuminen

Cygnaeuksen koulussa moninaiselle sukupuolen tai sukupuoleettomuuden ilmaisulle ja sukupuoli-identiteetin kehittymiselle ja sen pohtimiselle annetaan tilaa ja aikaa. Oppilaan, henkilökuntaan kuuluvan ja vierailijan seksuaalista

suuntautumista kunnioitetaan. Seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää ei sallita. Hyväksyvää, avointa ja sallivaa ilmapiiriä rakennetaan tietoisesti ja suunnitelmallisesti. Oppilaat ja henkilökunta ottavat toiminnassaan huomioon seksuaalisen moninaisuuden. Seksuaalisesta moninaisuudesta kerrotaan ja keskustellaan oppitunneilla osana opetussuunnitelmia ja opetusta.

Koulussamme ei suvaita minkäänlaista henkilöön tai ryhmään kohdistuvaa häirintää - ei henkistä eikä fyysistä. Epäasialliseen kielenkäyttöön ja käyttäytymiseen puututaan. Jos oppilas on joutunut häirinnän kohteeksi, tilanne käsitellään mahdollisimman pian. Vakavimmat tapaukset ovat aina rikoksia, ja niiden selvittelystä vastaa poliisi.

## 2.5. Terveydentila

Ketään ei syrjitä terveydentilan eikä vamman perusteella. Oppilaalla ja henkilökuntaan kuuluvalla on oikeus päättää, mitä hän kertoo yhteisönsä henkilöille terveydentilastaan tai vammastaan. Asiasta sovitaan aina oppilaan huoltajan kanssa.

Koulussa tehdään mahdollisuuksien mukaan erityisjärjestelyjä, tai opiskelupaikka osoitetaan kouluun, jossa erityisjärjestelyt ovat mahdollisia. Näistä sovitaan erikseen tapauskohtaisesti.

Koulun viestintää (verkkosivut, oppaat, esitteet, opetusmateriaali ja asiakirjat) pyritään kehittämään kaikkien saavutettavaan muotoon.

## 3. TOIMINTA SYRJINTÄ- JA HÄIRINTÄTAPAUKSISSA

Häirintää pyritään ennaltaehkäisemään seuraavin toimenpitein:

- Luokissa keskustellaan häirintään liittyvistä asioista osana opetusta.
- Uusia oppilaita tuetaan kouluun kiinnittymisessä.
- Kiusaamista ehkäistään ja kiusaamiseen puututaan järjestelmällisesti.

(Linkki: [Cygnaeuksen kiusaamiseen puuttumisen malli](#))

Häirintään puuttuminen:

- Ensisijaisena vastuuhenkilönä on aikuinen (opettaja tai kuka tahansa muu henkilökuntaan kuuluva), joka on ensimmäisenä tilanteessa mukana.
- Asianosaisten kanssa keskustellaan ja selvitetään tilanteen kulku.
- Kirjataan tapahtumat, sovitaan mahdollisista toimenpiteistä, tuesta ja seurannasta.
- Ilmoitetaan asiasta vakavuusasteen mukaan huoltajalle, koulun oppilashuoltohenkilöstölle, koulukuraattorille, opetustoimen järjestäjälle tai mahdollisille yhteistyötahoille kuten Ankkuritiimi tai lastensuojelu.
- Mikäli kyseessä on laajempi ilmiö, päätetään yhteisistä toimintatavoista

#### 4. SUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTA JA ARVIOINTI

Koulussa arvioidaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista jatkuvasti arjessa. Suunnitelmallinen tasa-arvoa edistävä työ tehdään aina yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Oppilaat otetaan mukaan työhön lasten ikä ja kehitys huomioiden.

Cygnaeuksen koulussa selvitetään säännöllisesti kyselyiden ja keskustelujen avulla, miten oppilaat kokevat tasa-arvon toteutuneen omassa koulussaan. Kyselyt toteutetaan koulun hyvinvointityön vuosikellon määrittelemässä syklissä eri luokka-asteille. Samassa kyselyssä selvitetään myös muita oppilaiden hyvinvointiin liittyviä asioita. Kyselyn jälkeen koulun yhteisöllisessä hyvinvointiryhmässä käsitellään luokkatasoinen esiin nousseita asioita ja mietitään mahdollisia toimenpiteitä. Yhdessä sovitaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen liittyvistä kehittämiskohteista ja mahdollisimman konkreettisista toimenpiteistä, jotka kirjataan tarvittaessa koulun vuosisuunnitelmaan.

## LÄHTEET

Yhteiseen ymmärrykseen tasa-arvosta, Opas oppilaitoksen tasa-arvosuunnitelman laadintaan, Opetushallitus.

### Yhdevertaisuuslaki

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141325?search%5btype%5d=pika&search%5bpika%5d=yhdenvertaisuuslaki#L2P6>

### Tasa-arvolaki

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860609?search%5btype%5d=pika&search%5bpika%5d=Laki%20naisten%20ja%20miesten%20tasa-arvosta>

### Tasa-arvoaltuutettu

<https://www.tasa-arvo.fi/web/fi/koulut-ja-oppilaitokset>

<http://www.yhdenvertaisuus.fi>